

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА НА ПУБЛИЧНАТА СЛУЖБА
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
(първи състав)
26 март 2015 година

Дело F-124/13

CW
срещу
Европейски парламент

„Публична служба — Длъжностни лица — Жалба за отмяна — Член 12а от Правилника — Вътрешни правила за консултативната комисия по проблемите на тормоза на работното място и неговото предотвратяване — Член 24 от Правилника — Молба за съдействие — Явни грешки в преценката — Липса — Роля и правомощия на консултативната комисия по проблемите на тормоза на работното място и неговото предотвратяване — Факултативно сезиране от длъжностното лице — Иск за обезщетение“

Предмет: Жалба на основание член 270 ДФЕС, приложим към Договора за ЕОАЕ по силата на член 106а от последния, с която CW иска по-специално, от една страна, отмяната на решението на Европейския парламент от 8 април 2013 г. за отхвърляне на молбата ѝ за съдействие, подадена поради психическия тормоз, който същата смята, че ѝ е упражнен от нейните преки ръководители, и от друга страна, осъждането на Парламента да ѝ плати обезщетение

Решение: Отхвърля жалбата. Осъжда Европейския парламент да понесе направените от него съдебни разноски и да заплати половината от съдебните разноски на CW. CW понася половината от направените от нея съдебни разноски.

Резюме

1. Жалби по съдебен ред на длъжностните лица — Предварително обжалване по административен ред — Решение за отхвърляне — Отчитане на изложените там мотиви (членове 90 и 91 от Правилника за длъжностните лица)

2. Длъжностни лица — Задължение на администрацията за оказване на съдействие — Приложно поле — Обхват — Граници (член 24 от Правилника за длъжностните лица)

3. *Длъжностни лица — Психически тормоз — Понятие — Поведение с цел накърняване на доброто име на заинтересованото лице или влошаване на условията му на труд — Изискване действията да са многократни — Изискване действията да са умишлени — Обхват — Липса на изискване да е налице злонамереност от страна на упражняващото тормоза лице*

(член 12а, параграф 3 от Правилника за длъжностните лица)

4. *Длъжностни лица — Психически тормоз — Понятие — Отхвърляне на заявлението за участие в езиково обучение — Изключване*

(член 12а, параграф 3 от Правилника за длъжностните лица)

5. *Длъжностни лица — Психически тормоз — Понятие — Преразпределение на функции в рамките на отдел — Изключване*

(член 12а, параграф 3 от Правилника за длъжностните лица)

6. *Длъжностни лица — Психически тормоз — Понятие — Саркастичен стил на прекия ръководител в съобщение, изпратено на заинтересованото лице — Изключване — Отчитане на поведението на длъжностното лице*

(член 12а, параграф 3 от Правилника за длъжностните лица)

7. *Длъжностни лица — Психически тормоз — Понятие — Контрол върху информацията, събрана от представителя на отдел на заседания на работна група, преди тази информация да бъде разпространена в отдела — Изключване*

(член 12а, параграф 3 от Правилника за длъжностните лица)

8. *Длъжностни лица — Психически тормоз — Понятие — Разпореждане длъжностното лице да се извини на началника на отдела си с имейл, изпратен до целия отдел — Изключване*

(член 12а, параграф 3 от Правилника за длъжностните лица)

9. *Длъжностни лица — Психически тормоз — Понятие — Преценка на професионалните умения на длъжностно лице, направена от колега, изразил се отрицателно за това лице — Изключване*

(член 12а, параграф 3 от Правилника за длъжностните лица)

10. *Длъжностни лица — Психически тормоз — Понятие — Цялостна преценка на няколко събития*

(член 11, член 12а, параграф 3 и член 24 от Правилника за длъжностните лица)

11. *Длъжностни лица — Задължение на администрацията за оказване на съдействие — Изпълнение, когато става дума за психически тормоз — Задължение на заинтересованото лице да сезира консултативната комисия по проблемите на тормоза, преди да подаде молба за съдействие — Липса*

(членове 12а и 24 от Правилника за длъжностните лица)

12. *Длъжностни лица — Задължение на администрацията за оказване на съдействие — Изпълнение, когато става дума за психически тормоз — Право на преценка на администрацията — Решение дадена молба за съдействие да бъде отхвърлена, без да се проведе административно разследване — Отчитане на данните, предоставени от подалото молбата лице, и на тези, известни на администрацията — Допустимост*

(членове 12а и 24 от Правилника за длъжностните лица)

1. Предвид обстоятелството, че досъдебното производство търпи развитие, при проверката на законосъобразността на първоначалния акт с неблагоприятни последици следва да се вземат предвид и мотивите на решението за отхвърляне на жалбата по административен ред, тъй като се предполага, че тези мотиви са в съответствие с посочения акт.

(вж. точка 33)

Позоваване на:

Съд на публичната служба — решение Moscová/Комисия, F-41/11, EU:F:2012:82, т. 21

2. Що се отнася до мерките, които трябва да бъдат взети в случай, попадащ в приложното поле на член 24 от Правилника, институцията може да наложи дисциплинарни наказания на визираните в оплакване за тормоз длъжностни лица, независимо дали става въпрос за преки ръководители на предполагаемо пострадалото от тормоз лице или не, или да ги преназначи на друго място, само ако от разпоредените мерки по събиране на доказателства се установява безспорно, че с поведението си съответните длъжностни лица накърняват доброто функциониране на службата или достойнството и доброто име на друго длъжностно лице.

(вж. точка 40)

Позоваване на:

Съд — решение Katsoufros/Съд, 55/88, EU:C:1989:409, т. 16

Първоинстанционен съд — решения Dimitriadis/Сметна палата, T-294/94, EU:T:1996:24, т. 39 и Schmit/Комисия, T-144/03, EU:T:2005:158, т. 108

3. Психическият тормоз се определя като „непристойно поведение“, което се изразява, първо, във физически действия, писмени или устни изказвания, жестове или други действия, които се осъществяват през „определен период от време, многократно или систематично“; това означава, че психическият тормоз трябва да се разглежда като процес, който по необходимост протича във времето и предполага наличието на многократно или непрекъснати действия, които са извършени „умишлено“, а не „случайно“. Второ, тези физически действия, писмени или устни изказвания, жестове или други действия трябва да накърняват личността, достойнството или физическата или психическата цялост на друго лице.

Следователно не се изисква да се докаже, че съответните физически действия, писмени или устни изказвания, жестове или други действия са извършени с намерението да се накърни честта, достойнството или физическата или психическата цялост на друго лице. С други думи, психически тормоз може да е налице и без да е доказано, че упражняващото тормоз лице е имало намерение с действията си да накърни доброто име на засегнатото лице или да влоши съзнателно условията му на труд. Достатъчно е тези действия, стига да са умишлени, да са довели обективно до такива последици.

(вж. точки 41 и 42)

Позоваване на:

Съд на публичната служба — решения Cantisani/Комисия, F-71/10, EU:F:2012:71, т. 89 и CQ/Парламент, F-12/13, EU:F:2014:214, т. 76 и 77 и цитираната съдебна практика

4. Обстоятелството, че прекият ръководител подкрепя подаденото от един от подчинените му заявление за участие в езиково обучение и че впоследствие това заявление е отхвърлено от компетентната служба, не представлява психически тормоз.

Всъщност разглеждането на заявленията за участие в езикови обучения, провеждани отчасти или изцяло през работното време, извън работното място и финансирани от институцията, е възложено на отговорната за професионалното обучение служба, която разглежда преписките по заявленията, за да подбере — съобразявайки се с бюджетните възможности — лицата, които отговарят на установените от институцията изисквания с оглед на интереса на службата.

Действително, има основание да се очаква началникът на отдела като цяло да познава приложимите в съответната област разпоредби, но от него не може да се изисква той да е в състояние да прецени или предскаже дали подаденото от един от подчинените му заявление отговаря на изискванията, за да бъде уважено.

(вж. точки 51 и 52)

5. Решението на началника на отдел да отнеме функция на един от подчинените си може да бъде обявено на събрание на отдела, без това само по себе си да представлява акт, който е възможно да бъде квалифициран като психически тормоз.

Освен това решението на висшестоящите да лишат временно дадено длъжностно лице от някои от второстепенните му професионални функции само по себе си не може да бъде доказателство за психически тормоз и изобщо няма как да бъде квалифицирано като злоупотреба с власт.

(вж. точки 64 и 105)

Позоваване на:

Съд на публичната служба — решение К/Парламент, F-15/07, EU:F:2008:158, т. 38

6. Случайни думи или жестове, дори ако евентуално изглеждат не на място, са изключени от приложното поле на член 12а, параграф 3 от Правилника.

Съответно, организираната среща между длъжностно лице и неговия директор, проведена в присъствието на началника на отдела на това лице, лесно може да бъде възприета от неутралния и разумен страничен наблюдател като последен опит на ръководството да преустанови едно трудно положение; такъв е случаят с лавинообразно нарастващите имейли от съответното длъжностно лице, по-специално когато голямата част от тези имейли са изпращани по времето, нормално предвидено за работа, или когато повтарящи се спорове смущават работата на отдела.

Колкото до твърдението на въпросното длъжностно лице, че директорът му е казал, че началникът на отдел винаги има право и трябва да бъде слушан, отделно от необходимостта да се представят доказателства, с които могат да бъдат потвърдени верността, тонът или съдържанието на това изявление, във всеки случай следва да се приеме за установено, че характерен белег на функционирането на администрацията е възможността ръководството да взема решения по въпроси като воденето на протоколи от срещи или методите на комуникация, които служителите в съответния административен отдел е за предпочитане да използват, особено в случаите на явно преминаване на граници, които завършват с лични конфликти.

В допълнение, дори да е възможно тонът на някои имейли, изпратени от ръководството до съответното длъжностно лице, да изглежда доста рязък, във всеки случай при някои обстоятелства евентуалната гневна реакция на преките ръководители може да е извинима с оглед на поведението на длъжностното лице.

Освен това фактът, че началникът на отдел изпраща на длъжностно лице имейл, който това лице е възприело като саркастичен, не стига до несъразмерна критика, по-специално не и когато се окаже, че съответното длъжностно лице е проявило агресивност и склонност към спор при различие на мненията с прекия си ръководител.

(вж. точки 66, 72, 73, 94 и 97)

Позоваване на:

Съд — решение Fonzi/Комисия, 27/64 и 30/64, EU:C:1965:73, т. 640

Съд на публичната служба — решения CW/Парламент, F-48/13, EU:F:2014:186, т. 123 и CQ/Парламент, EU:F:2014:214, т. 95

7. Решението на началника на отдел да се запознае със съдържанието на информацията, събрана от представителя на отдела на срещи на работна група, преди тази информация да бъде разпространена до целия отдел, не представлява психически тормоз. Всъщност вземането на такова решение е от правомощията на началника на отдел и е напълно разбираемо предвид опасността разпространяването на погрешна информация да затрудни доброто функциониране на отдела — опасност, която е още по-голяма в случая на наскоро назначено лице, за което тази задача е нова.

(вж. точка 77)

Позоваване на:

Съд на публичната служба — решение CQ/Парламент, EU:F:2014:214, т. 102—104

8. По отношение на фактите в основата на оплакване за психически тормоз, когато на събрание на отдела заинтересованото лице неоснователно и публично е поставило под въпрос авторитета на прекия си ръководител — началника на отдела — и доверието в него, и в имейл до този началник с копие до всички служители на отдела отправя нови упреци към него, следва да се приеме за установено, че разпореждането на директора заинтересованото лице да се извини на същия кръг адресати не надхвърля пределите на дискреционната му власт при управлението на поверените му служби. По-специално с оглед на тези безпочвени обвинения към началника на отдела, отправени в рамките на този отдел и пред прекия ръководител на началника — директора — последният може съответно да поиска извинението, което заинтересованото лице вече е поднесло на началника на отдела, да бъде изпратено и до целия отдел.

С оглед също така на факта, че директорът действително е направил предложение за текста на имейла с извинение, но същевременно е оставил на заинтересованото лице да формулира извинението си, неутралният и разумен страничен наблюдател, който има нормална чувствителност и е поставен при същите условия, не би сметнал подобен подход на директора

за несъразмерен и укорим, и би видял в това не действие, попадащо в обхвата на понятието за психически тормоз, а по-скоро опит за връщане в установените рамки на служител, чието поведение може да затрудни доброто функциониране на службата.

(вж. точки 91 и 93)

Позоваване на:

Съд на публичната служба — решение Nanopoulos/Комисия, F-30/08, EU:F:2010:43, т. 247

9. Обстоятелството, че колега, който по-рано е направил изявления, представящи поведението на съответното длъжностно лице в отрицателна светлина, участва в изпитна комисия, на която е възложено да проверява езиковите способности на това длъжностно лице, не може да се счита за проява на психически тормоз по смисъла на член 12а от Правилника.

(вж. точка 114)

10. След като всяко от споменатите събития е преценено поотделно и е направен извод, че те не могат да се считат за прояви на психически тормоз по смисъла на член 12а от Правилника, тези събития трябва да бъдат преценени в тяхната цялост.

При обстоятелствата в настоящия случай, взети като цяло, споменатите събития действително разкриват съществуването на конфликтно отношение в сложна административна среда, но не са свидетелство за неправомерни или умишлени действия, тъй като документираните изявления и действия са доказателство най-много за неумело управление от ръководителите на конфликтната ситуация, а не за съзнателно намерение за неправомерни действия спрямо жалбоподателя.

В частност, с оглед на поведението на длъжностното лице, което твърди, че е пострадало от тормоз — поведение, характеризиращо се с упоритост, непримиримост и понякога граничещо с неподчинение — заинтересованото лице няма как да претендира, че не разбира причините за решенията, взети от преките му ръководители. В това отношение обхватът на понятията за психически тормоз и за задължение за съдействие, визирани в членове 12а и 24 от Правилника, не може да бъде разширен дотолкова, че да позволи на предполагаемо пострадалото от тормоз лице системно да поставя под въпрос всяка служебна власт или дори да се смята за освободено от изрично предвидени от Правилника задължения, като тези относно режима на отпуск или относно задължението за лоялно сътрудничество с преките ръководители.

Също така следва да се припомни, че от задължението за лоялност по член 11 от Правилника, както впрочем и от предвиденото в член 12 от Правилника задължение на длъжностните лица да се въздържат от всяко действие или поведение, което би се отразило отрицателно на тяхното положение, следва, че подчинените имат задължението да не оспорват безпочвено властта на ръководителите си и че при всички случаи са длъжни да проявяват умереност и предпазливост, когато изпращат критични имейли и избират адресатите им.

Когато длъжностното лице, което твърди, че е пострадало от тормоз, по никакъв начин не е лишено от основните си функции, отнемането на някои второстепенни функции, дори когато те са предпочитани от това лице, обективно не засяга — в общия по-контекст на събитията, очертаващ едно неприемливо поведение на длъжностното лице спрямо висшестоящите му — личността, достойнството или физическата или психическата му цялост.

(вж. точки 117, 118, 122 и 123)

Позоваване на:

Първоинстанционен съд — решение *Lo Giudice/Комисия*, T-154/05, EU:T:2007:322, т. 104 и 105

Съд на публичната служба — решения *Tzirani/Комисия*, F-46/11, EU:F:2013:115, т. 97 и CQ/Парламент, EU:F:2014:214, т. 128

11. За разлика от член 12а от Правилника — предвид текста и целта на тази разпоредба — член 24 от Правилника не посочва изрично целта за предотвратяване или противодействие на тормоза, а по-общо дава възможност на всички визирани от Правилника лица да искат от органа по назначаването да се намеси, като приеме всички необходими мерки, за да окаже съдействие на длъжностното лице, по-специално в производствата срещу лица, образувани поради отправени от тях заплахи, обиди, клевети или посегателства срещу личността или имуществото на длъжностното лице, на които същото е подложено поради длъжността или служебните му задължения.

Следователно подаването на молба за съдействие съгласно член 24 от Правилника не налага, дори когато тази молба се отнася до случай на тормоз, заинтересованото лице предварително да сезира консултативната комисия на институцията по проблемите на тормоза, създадена въз основа на член 12а от Правилника, преди да сезира органа по назначаването, който единствено има компетентността да разгледа молбата за съдействие.

(вж. точки 137 и 138)

Позоваване на:

Съд на публичната служба — решение *Faita/ЕИСК*, F-92/11, EU:F:2013:130, т. 91

12. Когато е подадена молба за съдействие съгласно член 24 от Правилника, по принцип институцията е длъжна да вземе подходящи мерки, и в частност да проведе разследване в сътрудничество с подалото жалба лице, за да установи фактите, във връзка с които е подадена жалбата.

При все това, що се отнася до законосъобразността на решението за отхвърляне на такава молба за съдействие, без да е започнато административно разследване, съдът на Съюза трябва да провери обосноваването на това решение с оглед на данните, които са били представени на администрацията, по-конкретно от съответното длъжностно лице в неговата молба за съдействие, към момента на вземането на решение от същата.

Следователно при разглеждането на молбата за съдействие органът по назначаването има право да отчита доказателствените данни, които вече са му известни и на които подалото молбата за съдействие лице се позовава пряко и/или косвено в тази молба.

В допълнение, когато провеждането на ново разследване би означавало да се зададат въпроси на същите лица, които вече са били изслушани в рамките на друго разследване относно събития, някои от които са идентични, и няма гаранция, че би изяснило допълнително достатъчно

изчерпателните доказателства, представени на органа по назначаването от подалото жалбата лице, институцията не допуска явна грешка в преценката при избора на мерките и средствата за прилагане на член 24 от Правилника, по отношение на който разполага с широко право на преценка, и следователно не нарушава тази разпоредба с отказа си да разпорежи извършването на ново, широкообхватно разследване. Органът по назначаването може надлежно да приеме, че фактите са достатъчно изяснени, за да отхвърли молбата за съдействие като необоснована, без да се смята за задължен да възложи на консултативната комисия по проблемите на тормоза или на който и да било друг орган извършването на допълнителни проверки.

Доколкото обаче отхвърля жалбата срещу този отказ за съдействие по съображение, че тази жалба била твърде рано подадена, тъй като жалбоподателката трябвало да се обърне първо към консултативната комисия по проблемите на тормоза, органът по назначаването се обосновава с неправилно съображение, което би могло да въведе в заблуждение длъжностните лица и служителите относно съответните правомощия и отговорности в областта на психическия тормоз на консултативната комисия по проблемите на тормоза и на органа по назначаването, тъй като само последният има компетентността да разгледа молба за съдействие, основана на член 24 от Правилника.

(вж. точки 142, 143, 145, 147, 150 и 154)

Позоваване на:

Съд на публичната служба — решение Faita/ЕИСК, EU:F:2013:130, т. 98